

Industribarometern

Prognos 3 månader – Försäljning i årstakt, volym (100 = oförändrat)

Kostnadschock pressar men efterfrågan ökar för vissa

IKEM-branscherna inledde 2026 med svag efterfrågan och snabbt stigande kostnader.

Kostnaderna för rå- och insatsvaror, energi och transporter steg snabbt i hela industrin. Samtidigt är efterfrågan svag,

vilket pressar lönsamheten i samtliga delbranscher.

IKEM-index för försäljningsutvecklingen uppgick till 94 under första kvartalet, vilket innebär en minskning i årstakt. Utfallet låg nära den prognos företagen

lämnade i föregående Industribarometer. Bakom totalen finns tydliga skillnader mellan delbranscherna. Kemi samt plast och gummi redovisade svagt ökande volymer, medan läkemedel rapporterade vikande försäljningsvolymer

Samtidigt är utfallet för många företag i linje med tidigare förväntningar: 79 procent av företagen anger att utfallet låg i linje med den prognos de gjorde under fjärde kvartalet 2025. ■

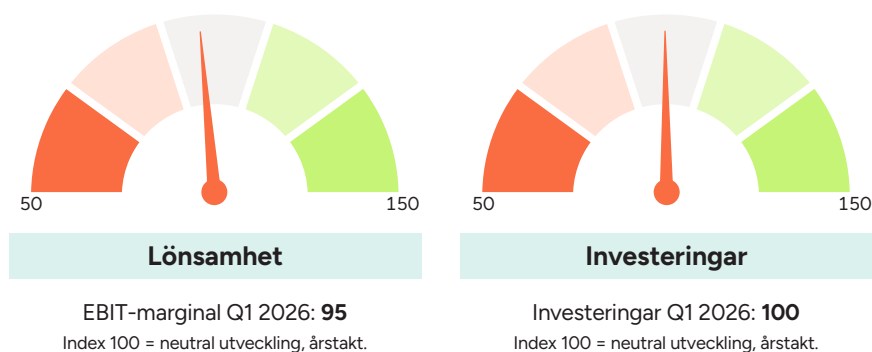
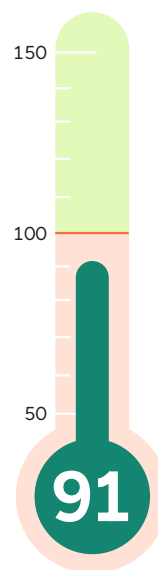
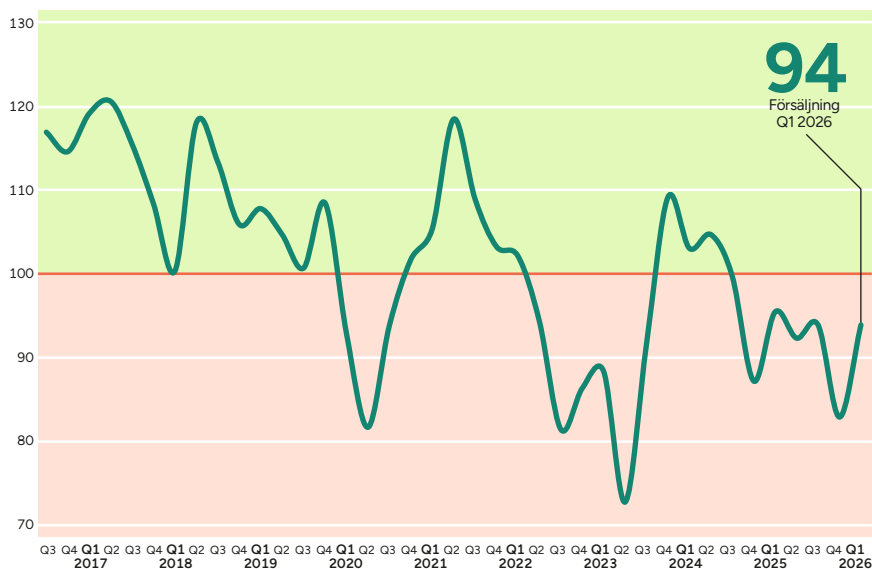

Bild 1. IKEM-index. Försäljningsutvecklingen totalt på hemma- och exportmarknaden för perioden Q3 2016–Q1 2026. Volym i årstakt. Värden över 100 indikerar tillväxt. Maxvärde 150, minvärde 50. Källa: IKEM

Prognos framtida försäljning 3 mån
Företagens Q1-prognos för den totala försäljningsvolymen (hemmamarknad och export) uppgår till 91.
Index 100 = neutral utveckling, volym i årstakt.

Special: Hur står sig Sverige som produktionsland?

IKEM:s medlemsföretag värderar regelbundet Sveriges konkurrenskraft jämfört med viktiga konkurrentländer. Årets undersökning visar en delad bild.

Politisk stabilitet, rättssäkerhet och en fungerande

arbetsmarknad lyfts som svenska styrkor, medan tillståndsprocesser, bolagsskatter och arbetskraftskostnader utgör tydliga svagheter.

→ Sidan 5

Försäljningen utvecklades svagt – som väntat

Försäljningen utvecklades svagt under årets första kvartal, i linje med företagens egna prognoser. Samtidigt pressas industrin av snabbt stigande kostnader för energi, råvaror och transporter – en utveckling som riskerar att försämra lönsamheten under resten av året.

Arets första kvartal levererade i stort sett på de förväntningar som företagen själva angav i föregående Industribarometer. IKEM:s index för försäljningsvolym landade på 94. Eftersom 100 motsvarar

oförändrad utveckling innebär det att volymerna minskar i årstakt, vilket speglar en fortsatt svag efterfrågan. I kombination med ökade kostnader riskerar det att hålla tillbaka investeringar.

Sammantaget är bilden fortsatt svag,

men inte entydig. Men jämfört med fjärde kvartalet 2025 finns ljusare inslag. Plast och gummi redovisade ett index på 107 och kemi 108, vilket innebär svagt ökande leveransvolym. Det visar att delar av industrin fortsatt står relativt starka.

Läkemedel gick däremot tydligt svagare, med ett index på 82.

Att 79 procent anger att kvartalet slutade i linje med prognosen visar att försäljningsutvecklingen för många inte kom som en överraskning. För industriföretagen är det i sig viktigt. En svag men förutsägbar marknad är lättare att hantera än en snabbt fallande och oförutsägbar efterfrågan.

Bild 2. IKEM-index uppbruten på delbransch. Q1 2026. Index 100 motsvarar neutral utveckling, årstakt. Värden under 100 representerar en minskning. Maxvärde 150, minvärde 50. Källa: IKEM

	Totala leveranser (volym)	Antal anställda	Investeringar	Kostnader för rå/insatsvara	Kostnader för energi (gas/el)	Kostnader för transporter	Företagets lönsamhet (EBIT-marginal)
Plast/gummi	107	96	88	115	128	125	91
Läkemedel	82	82	100	124	124	124	95
Kemi/raff	108	88	104	130	138	122	95
Totalt	94	89	100	124	128	122	95

Bild 3. I förhållande till företagets produktionsprognoser från fjärde kvartalet 2025, hur slutade årets första kvartal? Källa: IKEM

	Plast/gummi	Läkemedel	Kemi/raff	Totalt
Mycket bättre	17%	0%	0%	2%
Bättre	33%	0%	16%	9%
I linje med prognos	29%	99%	63%	79%
Sämlre	16%	0%	19%	8%
Mycket sämlre	6%	0%	2%	1%

Bild 4. Hur bedömer ni att efterfrågan på företagets produkter påverkats av kriget i Mellanöstern så här långt? Källa: IKEM

	Plast/gummi	Läkemedel	Kemi/raff	Totalt
Ökat mycket >5%	40%	0%	0%	5%
Ökat	1%	0%	58%	14%
Inte påverkats	49%	100%	36%	70%
Minskat	10%	0%	4%	3%
Minskat mycket >5%	0%	0%	2%	8%
Vet ej	0%	0%	1%	0%

Mellanösternkriget påverkar både kostnader och efterfrågan

Knappt halva det första kvartalet präglades av ett försämrat geopolitiskt läge i takt med att kriget i Mellanöstern eskalerade. För vissa företag i svensk plast-, gummi- och kemiindustri har utvecklingen, något oväntat hittills sammanfallit med en något högre efterfrågan.

Två förklaringar lyfts av företagen. Dels kan störningar i insats och råvaruflöden i regionen ha förändrat konkurrensläget. Dels syns tecken på lageruppyggnad, där kunder väljer att ta det säkra före det osäkra och bygger lager för att minska risken för produktionsstopp eller ytterligare kostnadsökningar längre fram.

Krig i en oljeproducerande nyckelregion som Mellanöstern skapar stor osäkerhet och riskerar att dämpa den globala tillväxten.

Internationella valutafonden (IMF) reviderade i mitten av april ned sin prognos för global tillväxt 2026 med 0,2 procentenheter till 3,1 procent mot denna prognos. Samtidigt pekar IMF på att riskerna framåt främst är negativa.

För svensk kemiorienterad industri

handlar det nu om vad som väger tyngst: en svagare efterfrågan globalt eller att störningar i omvärlden skapar nya affärsmöjligheter.

Skenande kostnadsökningar är kvartalets stora händelse

Den tydligaste förändringen under kvartalet gäller de snabbt och brett stigande kostnaderna. Försäljningsvolymerna var svaga, men avvek inte dramatiskt från prognosen. Det som sticker ut är i stället de stigande kostnaderna som slår brett mot företagen. Detta sker i ett läge där efterfrågan är svag, vilket i kombination med stigande kostnader pressar företagen.

Kriget i Mellanöstern har drivit upp kostnaderna för energi, framför allt olja och gas, men också för plastråvaror och andra oljerelaterade rå- och insatsvaror.

För företag inom svensk kemi- och läkemedelsproduktion innebar detta ett tydligt skifte. Före den 28 februari präglades kostnadsläget av deflation. Därefter vände utvecklingen snabbt med kraftigt stigande kostnader. Det syns bland annat i IKEM-index för rå- och insatsvaror, som nu ligger på 132, jämfört med index på 92 i Q4 2025.

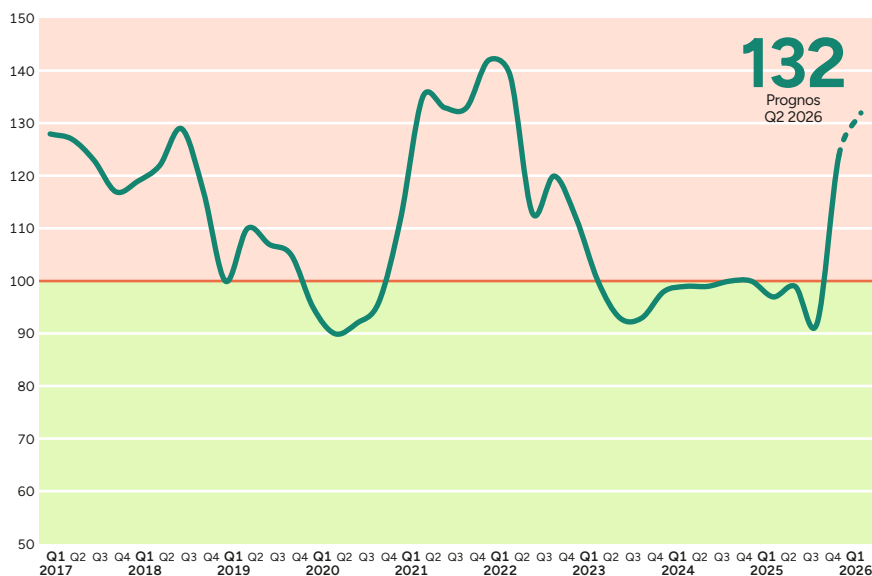
På aggregerad nivå handlar det om stora och snabba kostnadsökningar på tvåsiffrig nivå som drabbat företagen. Vid kvartalsskiftet rapporterade företagen att kostnaderna för rå- och insatsvarorna i genomsnitt har ökat med 14 procent. Transportkostnaderna har ökat med 10 procent och energikostnaderna för drift av produktion med 11 procent. För enskilda företag är ökningen betydligt högre än dessa genomsnitt.

Sammantaget handlar det om breda och snabba kostnadsökningar som slår direkt mot produktionen.

Hur snabbt ett enskilt företag påver-

Bild 5. IKEM-index över kostnaden för rå- och insatsvaror.

Årstakt. Värde över 100 indikerar kostnadsökningar. Maxvärde 150, minvärde 50. Källa: IKEM

kas beror bland annat på hur skyddat det är mot ökade världsmarknadspriser och valutaförändringar på kort sikt.

Företag med en låg andel inköp bundna i terminer får normalt snabbare kostnadsgenomslag än företag där en större andel inköp är terminssäkrade. Samtidigt ger terminer inte alltid ett fullgott skydd. Enskilda företag rapporterar om leverantörer som hänvisar till force majeure när de bryter ingångna avtal i förtid.

Lägre lönsamhet än förra året

Med de stora kostnadsökningarna under kvartalet är det inte förvånande att samtliga delbranscher också i första kvartalet rapporterar en något lägre lönsamhet i första kvartalet än under fjolåret. Företagen hinner inte föra vidare kostnadsökningarna till kund i samma takt.

Många företag levererar dessutom

enligt redan ingångna avtal och terminer. Det innebär att på kort sikt är de bundna av tidigare överenskomna priser, samtidigt som produktionskostnaderna ökar.

Sammantaget pressar detta lönsamheten i hela branschen, även för företag som på längre sikt kan justera sina priser.

Q2 fortsatt svagt, med några undantag

Inför andra kvartalet pekar prognosen för samtliga delbranscher fortsatt mot svagt vikande försäljningsvolym. Plast- och gummiindustrin går mot strömmen och räknar med stabilt ökande försäljningsvolym.

Ett mycket stort antal företag uttrycker en stor ovisshet kring marknadsförutsättningarna framåt, bland kunder och underleverantörer, och en oro över både tillgång och pris på enskilda rå- och insatsvaror.

Att göra längre prognoser i det nuvarande globala läget är mycket svårt, men IKEM-företagen räknar med en svag volymminskning för helåret 2026. Det är en förhållandevis stor spridning i hur företagen ser på försäljningsmöjligheterna. Knappt 30 procent av företagen räknar med volymtillväxt i varierande storlek medan knappt 60 procent räknar med volymtapp i varierande storlek för året i sin helhet. ■

Bild 6. Mätt i årstakt, hur ser företagets prognos ut för de kommande 3 månaderna avseende produktionen (volym), antal anställda och inköpspriser? Prognos för Q2 2026.

Index 100 motsvarar oförändrad nivå (årstakt). Maxvärde 150, minvärde 50. Källa: IKEM

	Produktion (volym)	Antal anställda	Priser på energi (gas/el)	Priser på rå-/insatsvara
Plast/gummi	113	97	123	141
Läkemedel	82	82	124	124
Kemi/raff	94	97	146	142
IKEM totalt	91	90	131	132

Styrkor och svagheter i industrins förutsättningar

I en orolig omvärld är frågan hur Sverige står sig som produktionsland central för industriföretagen. IKEM:s medlemsföretag gör därför regelbundet en samlad bedömning av förutsättningarna att producera och investera i Sverige.

I undersökningen värderas 15 produktionsvillkor, där företagen jämför Sverige med sina viktigaste konkurrentländer. För varje område bedöms om Sverige är en styrka, neutralt eller en svaghet i jämförelse med andra länder.

Det senaste året har omvärlden präglats av ökad osäkerhet och snabba förändringar, bland annat kopplat till geopolitik och handel.

Sammantaget ser företagen inom kemirelaterad industri en viss förstärkning av svensk konkurrenskraft det senaste året. Tydligast är utvecklingen inom kemi, där 57 procent uppger att konkurrenskraften har stärkts. Inom läkemedel uppger 22 procent detsamma, medan plast- och gummiindustrin har en mer

Bild 7. Vilken är ert företags spontana upplevelse av hur svensk konkurrenskraft har rört sig under det senaste året? Källa: IKEM

	Plast/gummi	Läkemedel	Kemi/raff	Totalt
Den har stärkts tydligt	0%	0%	0%	0%
Den har stärkts	5%	22%	57%	24%
Inte rört sig	59%	73%	38%	55%
Den har minskat	36%	6%	3%	20%
Den har minskat tydligt	1%	0%	2%	1%

negativ bild. Där uppger 37 procent att konkurrenskraften har försämrats.

Skillnaderna är väntade eftersom delbranscherna verkar på olika marknader och påverkas olika av exempelvis energi och råvarupriser, regleringar och globala värdekedjor.

Sverige har flera tydliga styrkor ...

Hur står sig Sverige i de enskilda produktionsvillkoren? Mönstret är i stort sett

oförändrat jämfört med föregående år. Sverige har tydliga styrkor i flera avgörande produktionsvillkor. De områden som tidigare var svenska styrkor har dessutom stärkts relativt omvärlden.

En övervägande majoritet av företagen pekar ut politisk stabilitet och rättssäkerhet som tydliga styrkor. I en tid där omvärlden präglas av ökad politisk osäkerhet och förändrade handelsvillkor får dessa faktorer ökad betydelse för

Bild 8. Produktionsförutsättningar i Sverige i relation till andra länder.

Utifrån företagets svenska verksamhet, hur skulle ni värdera produktionsförutsättningarna i Sverige i relation till dem i era viktigaste konkurrentländer? Uppfattar ni de svenska förhållandena som en svensk relativ styrka, ett neutralt förhållande eller en relativ svensk svaghet? Källa: IKEM.

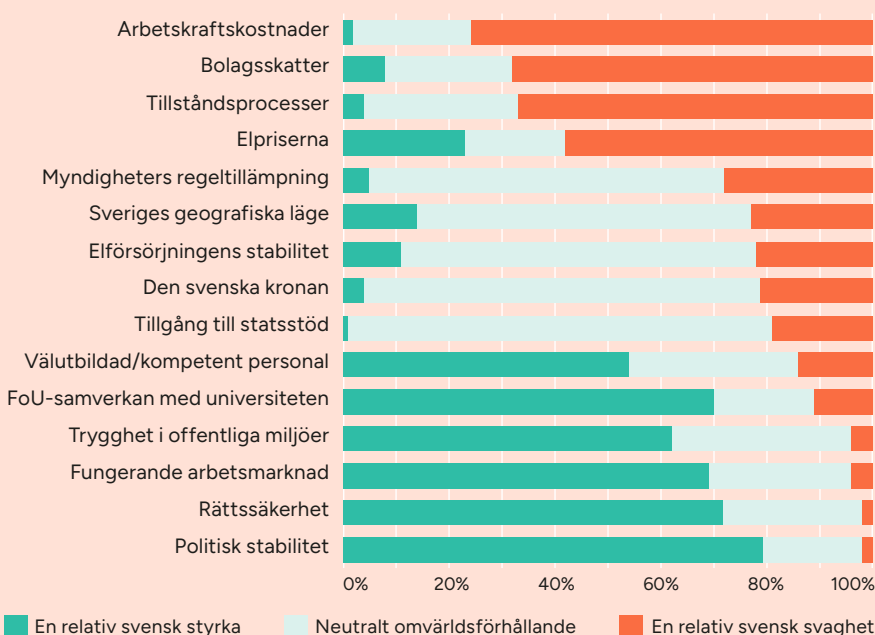

Bild 9. Nettotalen för varje ramvillkor.

Andelen positiva svar minus andelen negativa svar. Källa: IKEM.

Ramvillkor	Netto
Politisk stabilitet	79%
Fungerande arbetsmarknad	70%
Rättssäkerhet	66%
Trygghet i offentliga miljöer	60%
FoU-samverkan med universiteten	56%
Välutbildad/kompetent personal	42%
Sveriges geografiska läge	-13%
Elförsörjningens stabilitet	-15%
Den svenska kronan	-16%
Tillgång till statsstöd	-19%
Myndigheters regeltillämpning	-21%
Elpriserna	-38%
Tillståndsprocesser	-62%
Bolagsskatter	-65%
Arbetskraftskostnader	-70%

företagens investeringsbeslut. När andra länder tappar i konkurrenskraft kan Sveriges relativa position förbättras utan att de egna förutsättningarna förändras.

Även en fungerande och i huvudsak konfliktfri arbetsmarknad lyfts som en tydlig svensk styrka. Detsamma gäller tillgången till välutbildad och kompetent personal samt samverkan med universiteten inom forskning och utveckling.

En stark svensk position vad gäller trygghet i offentliga miljöer är också noterbar. För bara ett par år sedan upplevde företagen snarare att Sverige låg sämre till på detta område jämfört med konkurrentländer.

... men också flera tydliga svagheter

Precis som tidigare pekar företagen ut tillståndprocesser och bolagsskatter som tydliga svagheter. Långa, komplicerade och ofta oförutsägbara tillståndprocesser har under lång tid lyfts fram som ett område där Sverige bedöms ligga efter sina viktigaste konkurrentländer.

Sammantaget innebär det att investeringar riskerar att fördröjas eller flyttas till andra länder. I många andra länder behandlas investeringsansökningar betydligt snabbare.

Regeringen har uppmärksammat problemen med de svenska tillståndprocesserna och vidtagit en rad åtgärder. När dessa är fullt genomförda, bland annat genom den nya Miljöprövningsmyndigheten 2027, är förhoppningen att ledtiderna ska kortas.

Bolagsskatter och arbetskraftskostnader framstår också som tydliga konkurrensnackdelar. Trots att den svenska bolagsskatten ligger under OECD:s genomsnitt uppfattas den som mindre konkurrenskraftig i praktiken. Det handlar inte bara om den formella skattesatsen, utan också om hur regelverken är utformade kring företagens avdragsmöjligheter, till exempel möjligheten till ränteadrag, FoU-avdrag och avskrivningar.

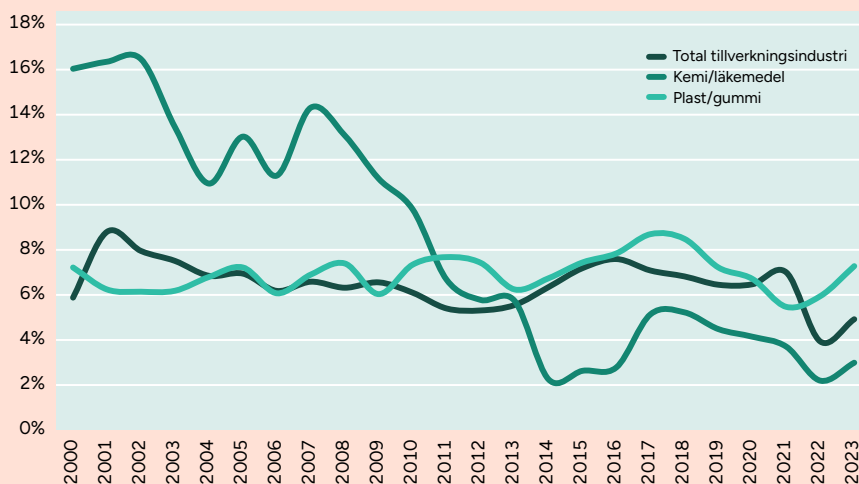
Jämfört med förra årets undersökning anger fler företag att svenska arbetskraftskostnader är en svensk relativ nackdel. Till stor del har det att göra med den svenska kronans förstärkning under samma tid.

Elfördelen håller på att försvinna

Ur ett elintensivt och processinriktat industriperspektiv var låga svenska elpriser under decennier en viktig svensk konkurrensfördel för svensk industri,

Bild 8. Nettoinvesteringarna i svensk industri i förhållande till omsättningen.

Källa: SCB och egna beräkningar.

oavsett var den var placerad, i norra eller södra Sverige.

Detta är inte längre en bild som majoriteten av industriföretagen skriver under på. Sedan omkring sex år tillbaka rankas denna faktor antingen neutralt eller som en svensk relativ konkurrensnackdel.

Industriföretag i USA och Kina har utan tvekan lägre elpriser än i Sverige och i övriga Europa. Jämfört med flera europeiska industriländer, inte minst Tyskland, Frankrike och Nederländerna, har svenska elpriser ofta varit lägre. Men prisgapet mellan Sverige och, övriga Europa har dock krympt väsentligt under de senaste sex åren, framför allt i elområde 3 och 4.

Fortsatta investeringar – men i lägre takt

Svensk kemirelaterad industri står för en femtedel av värdeskapandet inom tillverkningsindustrin. Branscherna spelar en avgörande roll i det svenska industriella ekosystemet.

Att kemi-, plast-, gummi- och läkemedelsindustrin investerar i Sverige är därför inte bara en fråga för berörda företag, utan för hela den industritunga svenska ekonomin.

För att belysa utvecklingen över tid används branschens nettoinvesteringar, investeringar utöver underhåll.

Höga nettoinvesteringar indikerar expansion. Nettoinvesteringar beräknas här som bruttoinvesteringar minus avskrivningar. För jämförbarhetens skull relateras nettoinvesteringarna till branschens omsättning.

Inom plast och gummi har nettoinveste-

teringarna sedan sekelskiftet legat stabilt, i spannet 6 till 8 procent av omsättningen. Det tyder på en jämn investeringsnivå där produktionsanläggningarna löpande uppdateras och utvecklas.

För kemi, läkemedel och raffinaderi är bilden annorlunda. Dessa branscher inledde 2000-talet med mycket expansiva nettoinvesteringar, runt 12–16 procent per år. Efter denna tydliga uppskalning tappade branscherna i samband med den globala finanskrisen sitt tydliga investeringsdriv och föll tillbaka till nivåer på 2 till 5 procent per år.

Eftersom det inte är möjligt att bryta ned SCB-data på en mer finfördelad branschnivå, är det svårt att avgöra om den minskade investeringstakten var jämnt fördelad mellan kemi- och läkemedelsindustrin eller om utvecklingen skilde sig åt mellan delbranscherna.

En genomsnittlig investeringsnivå på knappt fyra procent de senaste sex åren signalerar en mogen bransch som ändå fortsatt expanderar, men på ett mer kontrollerat sätt än under åren efter sekelskiftet.

Nästa investering är inte självklar

Nettoinvesteringshistoriken och resultatet av den internationella konkurrensjämförelsen pekar i samma riktning: svensk kemi, plast, gummi och läkemedelsindustri har tydliga komparativa fördelar i Sverige.

Att svenska kemi- och läkemedelsföretag i många delar är internationellt väl positionerade framgår också av företa-

gens egen bedömning av produktionsutrustning. Hela 94 procent av företagen uppger att deras produktionsutrustning, sett till teknik, effektivitet och modernitet, är i nivå med eller bättre än hos deras främsta globala konkurrenter.

Dessa resultat kan ge viss trygghet för stunden. Men det får inte ta fokus från de svåra marknadsförhållanden som råder för svensk kemi- och läkemedelsproduktion. Höga kostnader, osäkerhet i omvärlden, elpriser, långa tillståndsprocesser och hård internationell konkurrens påverkar företagets framtida investeringsbeslut.

För att stärka industrins långsiktiga konkurrenskraft behöver politiken säkerställa att företagen även framöver väljer Sverige för nya investeringar. Sverige har starka industriföretag, men utan

Bild 9. Produktionsutrustning. Jämfört med era främsta globala konkurrenter, hur bedömer ni nivån på ert företags produktionsutrustning vad gäller teknik, effektivitet och modernitet? Den är... Källa: IKEM

	Plast/gummi	Läkemedel	Kemi/raff	Totalt
Mycket bättre	2%	0%	0%	0%
Något bättre	55%	21%	57%	39%
Ungefär i nivå	37%	74%	38%	55%
Något sämre	5%	5%	3%	5%
Mycket sämre	0%	0%	2%	1%
Vet ej / Kan ej bedöma	1%	0%	0%	0%

konkurrenskraftiga villkor riskerar framtidens investeringar att hamna någon annanstans. Det pekar på behovet av långsiktiga förutsättningar för industrin i

ett mer osäkert omvärldsläge, där tillgång till energi, effektiva tillståndsprocesser och konkurrenskraftiga villkor spelar en avgörande roll. ■

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige företräder cirka 1 200 svenska och utlandsägda företag med drygt 75 000 medarbetare. Medlemsföretagen är verksamma inom bland annat svensk kemi-, plast-, läkemedels-, raffinaderi- och bioteknikindustri, men finns i princip att hitta inom samtliga enskilda svenska industrigrenar. Barometern inkluderar också svar från företag utanför de fyra största delbranscherna i totalen. Exporten från den renodlade kemi- läkemedel- och plast/gummiproduktionen står för en fjärdedel av svensk industrin exportvärde och en femtedel av dess förädlingsvärde.

IKEM:s industribarometer bygger på en återkommande kvartalsenkät till medlemsföretagen. Kemi-, plast- och gummiindustrin är energitunga och konjunkturkänsliga delbranscher. De ligger tidigt i värdekedjan och producerar insatsvaror till den övriga industrin. Därför märks förändrade makroförhållanden tidigt för företagen inom dessa branscher.

Industribarometern sammanställs av IKEM:s chefekonom Carl Eckerdal. Industribarometern har följt utvecklingen sedan 2016 och publiceras kvartalsvis. Underlaget till denna rapport samlades in 1–24 april 2026 och baseras på 125 industriföretag i svarsunderlaget. De omsatte tillsammans 440 miljarder SEK 2025, motsvarande cirka 74 procent av branschens totala omsättning. Alla svar är viktade efter företagets omsättningsstorlek. Total utveckling är viktat efter delbranschernas andel av det samlade förädlingsvärdet föregående verksamhetsår.

Prenumerera på Industribarometern

Missa inte nästa Industribarometer – prenumerera kostnadsfritt via QR-koden eller besök ikem.se/industribarometern

Har du frågor om Industribarometern?

Kontakta gärna Carl Eckerdal, chefekonom på carl.eckerdal@ikem.se eller 070-497 11 98.

IKEM – Innovations och kemiindustrierna i Sverige

Box 55915 | SE-102 16 Stockholm

010-455 38 50 | info@ikem.se | ikem.se

IKEM